

Страсбург, 12.2.2019
COM(2019) 88 final

2019/0040 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно някои аспекти на железопътната безопасност и свързаност във връзка с
оттеглянето на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия от
Съюза**

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

На 29 март 2017 г. Обединеното кралство подаде нотификацията за намерението си да се оттегли от Съюза в съответствие с член 50 от Договора за Европейския съюз. Това означава, че ако споразумението за оттегляне¹ не бъде ратифицирано, първичното и вторичното право на Съюза ще престанат да се прилагат за Обединеното кралство, считано от 30 март 2019 г. („датата на оттегляне“). Тогава Обединеното кралство ще стане „трета държава“.

Оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза без споразумение засяга валидността на разрешителните за безопасност, издадени съгласно член 11 от Директива 2004/49/ЕО на управителите на инфраструктура за управлението и експлоатацията на трансграничната инфраструктура, свързваща Съюза и Обединеното кралство.

В Съобщението на Комисията „Готовност за оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз на 30 март 2019 г.: план за извънредни действия“² Комисията определя принципите, залегнали в основата на извънредните мерки, включително това, че те няма да компенсират липсата на мерки за готовност от страна на заинтересованите страни, нито забавяния в прилагането на тези мерки. В това съобщение Комисията посочи действията, които счита за необходими, като напомня, че на по-късен етап може да са необходими допълнителни действия.

На 13 декември 2018 г. Европейският съвет (член 50) повтори призива си за активизиране на работата по подготовка на всички равнища за последствията от оттеглянето на Обединеното кралство, като се отчитат всички възможни сценарии.

В рамките на семинарите, организирани от Съвета на Европейския съюз през 2018 г., Комисията обсъди с държавите членки възможните последствия от оттеглянето. Освен това въздействията от оттеглянето, както и мерките за готовност бяха задълбочено обсъдени по време на поредица от посещения във всички държави членки.

В областта на железопътния транспорт в повечето случаи въздействието, което оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз ще окаже върху сертификатите, разрешителните и лицензите, може да бъде компенсирано от заинтересованите страни посредством различни мерки, по-специално чрез установяването им в държава членка и чрез получаването там на съответните разрешителни, сертификати и лицензи.

При все това ще бъде необходимо договаряне и подписване на споразумения между съответните държави — членки на ЕС, и Обединеното кралство, за да се разгледат въпросите, пряко свързани с трансграничните железопътни операции, да се гарантира тяхната непрекъснатост след датата на оттегляне и по този начин да се смекчат смущенията в Съюза. Сключването на такива двустранни споразумения ще бъде възможно едва когато Обединеното кралство стане трета държава.

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_withdrawal_agreement_0.pdf.

² COM(2018)880 final, 13.11.2018 г.

По-специално ситуацията във връзка с двунационалния орган по безопасността, създаден по силата на Договора от Кентърбъри във връзка с тунела под Ламанша, ще трябва да бъде адаптирана, за да се вземе предвид новият статут на Обединеното кралство на трета държава.

Следователно е целесъобразно Комисията да предложи мерки, с които да се осигури продължаваща валидност на разрешителните за някои части на железопътната инфраструктура, съгласно съответното законодателство на ЕС.

Такъв удължен срок на валидност следва да бъде ограничен до строго необходимото за предоставяне на Обединеното кралство и на съответните държави членки на достатъчно време за сключването на необходимите споразумения.

Това се отнася единствено до разрешителните за безопасност, издадени съгласно член 11 от Директива 2004/49/ЕО на управителите на инфраструктура за управлението и експлоатацията на трансграничната инфраструктура, свързваща Съюза и Обединеното кралство.

С предложените разпоредби се цели да се осигури непрекъснатостта на дейностите, ограничени до трансграничните операции и услуги, в съответствие с приложимите правни изисквания на Съюза. Прекъсване на тези дейности би предизвикало значителни социални и икономически проблеми. Осигурявайки съответствието на организациите с правото на ЕС, предложението също така ще осигури защитата на потребителите и гражданите.

Мерките в настоящото предложение са обвързани с прилагането на стандарти за безопасност, идентични с изискванията на ЕС, по отношение на инфраструктурата на територията на Обединеното кралство, която се използва за целите на гарантиране на трансграничната железопътна свързаност.

Сериозни смущения обаче може да се избегнат само ако железопътните оператори и националните органи предприемат бързо всички необходими мерки, за да се гарантира, че лицензите за достъп до пазара, свидетелствата на машинистите, както и всички други сертификати и разрешителни, необходими за осъществяване на дейност на територията на Съюза, ще бъдат издадени своевременно преди 30 март 2019 г.

- **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение е предвидено като *lex specialis*, с което да се реагира на някои от последствията, произтичащи от факта, че Директива 2004/49/ЕО вече няма да се прилага спрямо Обединеното кралство. Предложените условия са строго ограничени до необходимото за това, така че да се избегнат смущения в трансграничните операции. Предназначението им също така е да се прилагат само за ограничен период от време. Общите разпоредби на тези актове обаче ще продължат да се прилагат. Следователно настоящото предложение е напълно съгласувано със съществуващото законодателство.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението се отнася до железопътната безопасност и свързаност, като допълва Директива 2004/49/ЕО с цел справяне конкретно със ситуацията на оттегляне на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание е член 91, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Тъй като предложението допълва съществуващо законодателство на Съюза с разпоредби за улесняване на правилното му прилагане след оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, неговата цел може да бъде постигната единствено чрез действие на равнището на Съюза.

- **Пропорционалност**

Предложеният регламент се счита за пропорционален, тъй като с него се избягват смущенията посредством предвиждането на ограничена и необходима законодателна промяна, която обхваща нуждата да се осигури непрекъснатост на трансграничните железопътни услуги с Обединеното кралство. Той не надхвърля това, което е необходимо за постигането на тази цел, и се въздържа от всякакви по-широки промени или постоянни мерки.

- **Избор на инструмент**

Настоящото предложение съдържа ограничен набор от разпоредби за справяне с много специфична и еднократна ситуация. Поради това не е целесъобразно да се изменят Директива 2004/49/ЕО и Директива 2016/798/ЕС, която заменя първата директива, считано от 16 юни 2019 г. Съответните разпоредби, отнасящи се до засегнатите разрешителни, попадат в обхвата на Директива 2004/49/ЕО. Като се има предвид горното, изглежда, че единствената подходяща форма за правен акт е регламент на Европейския парламент и на Съвета.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага поради изключителния и еднократен характер на събитието, причина за настоящото предложение.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Специфичните обстоятелства около преговорите за оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза и непрекъснатото развиващата се ситуация поставиха големи ограничения пред възможността за провеждане на обществена консултация по предложението. Въпреки това различни заинтересовани страни от областта на железопътния транспорт, както и представители на държавите членки повдигнаха въпроса за предизвикателствата, произтичащи от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, а също така посочиха и възможни решения.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Тази информация беше подложена на вътрешен правен и технически анализ, за да се гарантира, че предложените мерки постигат предвидената цел, но същевременно са ограничени във времето до строго необходимото.

- **Оценка на въздействието**

Оценка на въздействието не е необходима, поради изключителния характер на ситуацията и ограничените нужди на периода, през който ще се осъществи промяната на статута на Обединеното кралство. Няма други възможности, които да се различават по същество от настоящото предложение.

- **Основни права**

Предложението няма да се отрази на прилагането или защитата на основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не е приложимо.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Не е приложимо поради краткосрочния характер на предложената мярка.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно някои аспекти на железопътната безопасност и свързаност във връзка с оттеглянето на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия от Съюза

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет³,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁴,

като действат в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) На 29 март 2017 г. Обединеното кралство представи нотификацията за намерението си да се оттегли от Съюза в съответствие с член 50 от Договора за Европейския съюз. Учредителните договори ще престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство от датата на влизане в сила на споразумението за оттегляне или, при липса на такова, две години след гореспоменатата нотификация, т.е. от 30 март 2019 г., освен ако Европейският съвет в съгласие с Обединеното кралство реши с единодушие да удължи този срок.
- (2) В областта на железопътния транспорт въздействието, което оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза ще окаже върху сертификатите и разрешителните, може да бъде компенсирано от засегнатите оператори посредством различни мерки, напр. като това самите оператори да се установят в държава членка и да получат там съответните лицензи и сертификати.
- (3) Прилагането на правилата за безопасност на Съюза по отношение на тунела под Ламанша понастоящем е поверено на двунационален орган по безопасността, създаден по силата на Договора от Кентърбъри. Установената с посочения договор система би трябвало да се адаптира, като се вземе предвид статутът на Обединеното кралство на трета държава.
- (4) Мерките в настоящото предложение са обвързани с прилагането на стандарти и процедури за безопасност, идентични с изискванията на Съюза, по отношение на

³ ОВ С [...], [...], стр. [...].

⁴ ОВ С [...], [...], стр. [...].

инфраструктурата, която се използва за целите на гарантиране на трансграничната железопътна свързаност с Обединеното кралство.

- (5) За да се даде възможност на засегнатите страни да сключат необходимите споразумения и да предприемат всякакви други мерки, необходими за избягването на смущения, като се вземе предвид статутът на Обединеното кралство на трета държава, е необходимо валидността на някои разрешителни да се удължи.
- (6) Продължителността на такова удължаване на валидността на разрешителните следва да бъде ограничена във времето до строго необходимото за съответните държави членки с оглед на предприемането на тези необходими стъпки в съответствие с приложимите разпоредби на законодателството на Съюза.
- (7) За да се избегнат сериозни смущения в трансграничните железопътни услуги с Обединеното кралство, от съществено значение ще бъде и това железопътните оператори и националните органи да предприемат бързо всички необходими мерки, за да се гарантира, че лицензите за достъп до пазара, свидетелствата на машинистите, както и сертификатите, лицензите и разрешителните, необходими за осъществяване на дейност на територията на Съюза, са издадени в разумен срок преди 29 март 2019 г.
- (8) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на оттеглянето на преимуществото, предоставено на притежателите на разрешителните, когато не е гарантирано, че по отношение на всяка относима инфраструктура се прилагат стандарти за безопасност, идентични с изискванията на Съюза. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁵. За приемането на тези мерки следва да се използва процедурата по разглеждане, като се има предвид тяхното възможно въздействие върху безопасността на железопътния транспорт. С оглед на присъщия на този въпрос неотложен характер Комисията следва да приема незабавно приложими актове за изпълнение.
- (9) Предвид неотложността, породена от обстоятелствата, свързани с излизането на Обединеното кралство от Съюза, следва да се прилага изключение от срока от осем седмици, посочен в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (10) Разпоредбите на настоящия регламент следва да влязат в сила по спешност и да се прилагат от деня след този, на който Договорите престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство и на неговата територия, освен ако до тази дата е влязло в сила споразумение за оттегляне, сключено с Обединеното кралство,

⁵ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящия регламент се определят специфични разпоредби предвид оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (наричано по-долу „Обединеното кралство“) от Европейския съюз, които се отнасят до някои разрешителни за безопасност, издадени съгласно Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶.
2. Настоящият регламент се прилага за разрешителните за безопасност, издадени съгласно член 11 от Директива 2004/49/ЕО на управителите на инфраструктура за управлението и експлоатацията на трансграничната инфраструктура, свързваща Съюза и Обединеното кралство, които са валидни в деня, предхождащ датата на начало на прилагане на настоящия регламент.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат съответните определения от Директива 2004/49/ЕО, както и от делегираните актове и актовете за изпълнение, приети по силата на същата директива. Съответните определения от Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета⁷, както и всякакви делегирани актове и актове за изпълнение, приети по силата на посочената директива, се прилагат от датата, на която тя започне да се прилага към разрешителните, посочени в член 1, параграф 2.

Член 3

Валидност на разрешителните за безопасност

Разрешителните, посочени в член 1, параграф 2, остават валидни за срок от 3 месеца от датата на прилагане на настоящия регламент.

Член 4

Правила и задължения по отношение на разрешителните

1. Разрешителните, които се уреждат с член 1, параграф 2 от настоящия регламент, се подчиняват на приложимите към тях правила в съответствие с

⁶ Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно безопасността на железопътния транспорт в Общността и за изменение на Директива 95/18/ЕО на Съвета относно лицензирането на железопътните предприятия и Директива 2001/14/ЕО относно разпределяне на капацитета на железопътната инфраструктура и събиране на такси за ползване на железопътната инфраструктура и за сертифициране за безопасност (ОВ L 164, 30.4.2004 г., стр. 44).

⁷ Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно безопасността на железопътния транспорт (преработен текст) (ОВ L 138, 26.5.2016 г., стр. 102).

Директива 2004/49/ЕО и с Директива (ЕС) 2016/798 от датата, на която тя стане приложима към тези разрешителни, както и с актовете за изпълнение и делегираните актове, приети по силата на тези директиви.

2. Притежателите на разрешителните, посочени в член 1, параграф 2, както и, според случая, издаващият ги орган, ако е различен от националния орган по безопасността, на чиято територия е разположена инфраструктурата в Съюза, сътрудничат на този национален орган по безопасността и му предоставят цялата съответна информация и документация.
3. Когато информацията или документите не са били предоставени в сроковете, определени в исканията от националния орган по безопасността, посочен в параграф 2, при уведомление от страна на този национален орган Комисията може чрез актове за изпълнение, приети в съответствие с член 7, параграф 2, да оттегли предоставеното на притежателя преимущество по член 3.
4. Притежателите на разрешителни, посочени в член 1, параграф 2 от настоящия регламент, незабавно информират Комисията и Агенцията за железопътен транспорт на ЕС за всяко действие от страна на други компетентни органи по безопасността, което може да породии конфликт с техните задължения съгласно настоящия регламент, Директива 2004/49/ЕО и Директива (ЕС) 2016/798.
5. Преди да оттегли преимуществата по член 3, Комисията своевременно информира националния орган по безопасността, посочен в параграф 2, органа, издал разрешителните, посочени в член 1, параграф 2, притежателите на такива разрешителни, както и националния орган по безопасността на Обединеното кралство, за намерението си да пристъпи към такова оттегляне и им предоставя възможност да изразят становището си.

Член 5

Стандарти за безопасност

1. Националният орган по безопасността, посочен в член 4, параграф 2, наблюдава стандартите за железопътна безопасност, прилагани към трансграничната инфраструктура, посочена в член 1, параграф 2. Националният орган по безопасността представя на Комисията и Агенцията за железопътен транспорт на ЕС редовни доклади по този въпрос, придружени по целесъобразност с препоръка към Комисията да предприеме действия в съответствие с параграф 2.
2. Когато Комисията има основателни съмнения, че стандартите за безопасност, прилагани към експлоатацията на инфраструктура, попадаща в обхвата на настоящия регламент или част от същата инфраструктура, разположена в Обединеното кралство, не отговарят на съответните разпоредби на законодателството на Съюза, тя незабавно приема актове за изпълнение в съответствие с член 7, параграф 2, с които оттегля преимуществата, предоставени на притежателя по силата на член 3.
3. За целите на параграф 1 националният орган по безопасността може да изисква информация от съответните компетентни органи, като определя разумен срок. Когато съответните компетентни органи не представят поисканата информация в посочения от националния орган по безопасността срок, или я предоставят в непълнен вид, въз основа на уведомление от националния орган по

безопасността Комисията може чрез актове за изпълнение, приети в съответствие с член 7, параграф 2, да оттегли предоставеното на притежателя преимущество по член 3.

4. Преди да оттегли преимущество по член 3, Комисията своевременно информира националния орган по безопасността, посочен в член 4, параграф 2, органа, издал разрешителните, посочени в член 1, параграф 2, притежателите на такива разрешителни, както и националния орган по безопасността на Обединеното кралство, за намерението си да пристъпи към такова оттегляне и им предоставя възможност да изразят становището си.

Член 6

Консултиране и сътрудничество

1. При необходимост компетентните органи на държавите членки се консултират и си сътрудничат с компетентните органи на Обединеното кралство, за да осигурят изпълнението на настоящия регламент.
2. При поискване държавите членки предоставят на Комисията без неоправдано забавяне всяка информация, придобита по силата на параграф 1, или всяка друга информация от значение за прилагането на настоящия регламент.

Член 7

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитета, посочен в член 51 от Директива 2016/797/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁸. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него.

Член 8

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Той се прилага от деня след този, на който по силата на член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз Договорите престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство и на неговата територия.
3. Настоящият регламент не се прилага, ако споразумение за оттегляне, сключено с Обединеното кралство в съответствие с член 50, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, влезе в сила преди датата, посочена в параграф 2.

⁸

Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Европейския съюз (ОВ L 138, 26.5.2016 г., стр. 44).

4. Настоящият регламент спира да се прилага три месеца след началото на прилагането му в съответствие с параграф 2.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател